

ERHVERVSANALYSE AF SKAGEN HAVN 2015

SKAGEN HAVN

05

INDLEDNING

10

FORMÅL

06

FORORD

13

**FREMANGSMÅDE
OG METODE**

08

**HOVEDRESULTATER
OG SUMMARY**

14

**PROFIL AF
ERHVERVSKLYNGE
SKAGEN HAVN**

15

VÆRDIKÆDER

30

VÆRDIKÆDER
GODS, TRANSPORT
OG LAGER/FROST

44

SKAGEN HAVNS
UDVIKLING
2008 – 2015

16

VÆRDIKÆDER
FISKERI

38

VÆRDIKÆDER
KRYDSTOGT/TURISME

46

HOVEDRESULTATER

24

VÆRDIKÆDER
MARITIM SERVICE

42

ØKONOMISKE EFFEKTER
FRA SKAGEN HAVN

47

TABELMATERIALE
SKAGEN HAVN

INDLEDNING

Aktiviteterne på Skagen Havn har en vigtig rolle for beskæftigelsen og erhvervsaktiviteterne i Skagen by og Frederikshavn Kommune.

Skagen Havn ønsker gennem denne analyse at få afdækket den samfundsøkonomiske effekt af havnens aktiviteter og den erhvervsklynge, der findes omkring havnen.

Analysen tager udgangspunkt i Danske Havnes model for værdisætning af havnes beskæftigelsesmæssige og økonomiske effekt på og i lokalsamfund. Metoden har været brugt af GEMBA Seafood Consulting siden 2007 i mere end 25 havne i Danmark og Norge.

I denne analyse tages der yderligere udgangspunkt i den analyse, som GEMBA Seafood Consulting har udført af Skagen Havns samfundsøkonomiske betydning i 2008. Analysen fra 2008 vil blive sammenholdt med de beregnede tal for 2015.

Analysen er gennemført i perioden marts 2015 til november 2015.

Analysen tager udgangspunkt i Danske Havnes model for værdisætning af havnes beskæftigelsesmæssige og økonomiske effekt på og i lokalsamfund.

FORORD

Skagen er noget ganske særligt.

Skagen er også hjemsted for Danmarks største fiskerihavn. Havnen har gennem tiden udviklet sig til at være en stærk havn med fiskeri, maritim industri, værft, produktion og krydstogt.

Det kræver mod at foretage investeringer. Men det er nødvendigt, hvis vi fortsat skal bevare den position. Det mod har Frederikshavn Kommune, Skagen Havns bestyrelse og direktion.

Denne position er ikke blot vigtig for kommunen og de, der har arbejdsplads på havnen eller i følgeindustrien. Den er vigtig for regionen og Danmark. Der skal udvikles, vi skal vækste, og vi skal udnytte de muligheder, vi har til gavn for kommunen, regionen og Danmark.

Erhvervsanalysen af Skagen Havn viser, at de rammer og muligheder der skabes, giver grundlag for vækst. Vi lever af, med og ved vandet i Frederikshavn Kommune. Vores store erhvervshavne og Flådestation Frederikshavn genererer tilsammen 40 procent af kommunens skatteindtægter og genererer i omegnen af 7.500 arbejdspladser.

Skagen Havn viser med denne analyse vejen til fortsat vækst. Jeg inviterer hermed alle borgere og virksomheder, der ønsker en fremtid i Skagen/på Skagen Havn hjertelig velkommen.

Vi er klar.

Birgit S. Hansen
Borgmester
Frederikshavn Kommune

FORORD

Skagen Havn har gennemgået en fantastisk udvikling igennem de seneste 15 år.

Der er igennem årene foretaget store investeringer i forbedringer rettet mod fiskerierhvervet, som er meget betydende for havnen og som gør, at vi også i 2015 var Danmarks største fiskerihavn.

Bestyrelsen arbejder målrettet sammen med direktionen og alle virksomhederne på Skagen Havn om at udvikle havnen yderligere, således at vi bliver endnu mere interessante for såvel bestående kunder og virksomheder som for nye virksomheder. Dette være sig såvel nationale men ikke mindst internationale kunder og virksomheder, hvor flere får kig på Skagen som en fremtidig mulighed.

Dette arbejde har konkret udmøntet sig i en ny strategi, hvor vi i tæt samarbejde med vores bestående kunder og nye muligheder kan skabe grundlag for en yderligere udbygning af Skagen Havn som skibsfartens foretrukne business hub og samtidig bringe os nærmere vores vision om at være Nordeuropas førende fiskerihavn.

Udviklingen af Skagen Havn vil således fortsat have afsæt i udviklingen af vores stærke position indenfor fiskeriet, samtidig med at vi udnytter vores unikke geografiske beliggenhed til at udvikle de forretningsområder, som ligger i naturlig forlængelse af vores øvrige nuværende aktiviteter.

Bestyrelsen har derfor i arbejdet stor fokus på, hvordan vi fremadrettet kan udvikle Skagen Havn endnu mere til glæde for såvel virksomhederne som borgerne i hele landsdelen.

Niels Arnold Lund
Bestyrelsesformand Skagen Havn

HOVEDRESULTATER OG SUMMARY

Skagen Havn er et centralt udgangspunkt for beskæftigelse og værdiskabelse for Frederikshavn Kommune og ikke mindst Skagen by. Aktiviteterne på Skagen Havn kan inddeles i fire grundlæggende forretningsområder:

- Fiskeri og forarbejdning
- Gods og bunkering
- Maritim service
- Krydstogt og oplevelsesøkonomi

Skagen Havns aktiviteter har stor betydning for Frederikshavn kommune. På modsatte side er analysens mest væsentlige resultater præsenteret.

SKAGEN HAVN

ERHVERVSANALYSE 2015

CENTRALE RESULTATER:

1

BESKÆFTIGELSE

Den samlede beskæftigelse omkring aktiviteterne på Skagen Havn kan i 2014 opgøres til 2.627 årsværk – en stigning på 285 årsværk (12%) i forhold til analysen i 2008.

2

OMSÆTNING

Den samlede omsætning på Skagen Havn kan i 2014 opgøres til 4,3 mia. kr. – en stigning på ca. 1,4 mia. kr. (46 %) siden 2008.

3

VÆRDISKABELSE

Den samlede værdiskabelse på Skagen Havn kan i 2014 opgøres til 1,428 mia. kr. – en stigning på ca. 430 mio. kr. svarende til ca. 43 % siden 2008.

Den relativt større stigning i omsætningen i forhold til antal årsværk viser, at omsætningen pr. beskæftigede i perioden er steget.

Stigningerne i beskæftigelse og omsætning kommer hovedsageligt fra en øget aktivitet i forretningsområderne fiskeri og forarbejdning, maritim service og krydstogt samt oplevelsesøkonomi.

4

SKATTEVIRKNINGEN

Den samlede skattevirkning fra Skagen Havn kan i 2014 opgøres til 391 mio. kr. – en stigning på ca. 116 mio. kr. svarende til ca. 42 % siden 2008.

FORMÅL

Formålet med analysen er at fastlægge den økonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning af erhvervsaktiviteterne, der foregår på og i tilknytning til Skagen Havn i 2015 og vise udviklingen siden den sidste erhvervsanalyse gennemført i 2008.

Yderligere vil analysen fastlægge havnens erhvervsprofil og identificere havnens styrkepositioner anno 2015. Arbejdet skal bl.a. danne grundlag for Skagen Havns strategiske arbejde med udviklingen i havnen.

Resultatet af analysen vil derudover kunne anvendes til en profilering af havnens betydning for erhvervslivet i Frederikshavn Kommune og belyse den værdidannelse, der sker i de forretningsområder og virksomheder, der er beliggende på og med tilknytning til Skagen Havn.

Nedenstående er en kort gennemgang af de væsentlige definitioner i analysen:

DIREKTE AKTIVITET: Den direkte aktivitet er den aktivitet, som foregår i virksomheder, som er afhængige af havnen, enten fordi de er lokaliserede på havnens areal eller har væsentlig trafik ind eller ud af havnen f.eks. i forbindelse med råvareanskaffelse eller afsætning. Disse virksomheder er omfattet af en liste, der danner udgangspunkt for analysen.

INDIREKTE AKTIVITET: Når tal for de direkte havnerelaterede aktiviteter er tilgængelige, beregnes der tal for det træk på øvrige produktionssektorer, som man kan forvente i regionen, dvs. den indirekte aktivitetsvirkning. Denne virkning omfatter dels

den aktivitet, der skabes ved leverancer til de virksomheder, der indgår i de direkte havnerelaterede aktiviteter, dels ved yderligere aktiviteter i den lokale og regionale økonomi, hvor leverandører og underleverandører involveres. Der er taget hensyn til, at ikke alt kan leveres fra regionen. Det afhænger f.eks. af

Resultatet af analysen vil derudover kunne anvendes til en profilering af havnens betydning for erhvervslivet i Frederikshavn Kommune og belyse den værdidannelse, der sker i de forretningsområder og virksomheder, der er beliggende på og med tilknytning til Skagen Havn.

regionens størrelse og erhvervsstruktur, om den kan levere inden for de erhverv, der typisk er leverandør til havnene. Dette er der taget hensyn til ved beregningen.

INDUCERET AKTIVITET: Ud over de indirekte virkninger af havnens aktiviteter beregnes såkaldt inducerede virkninger. Disse virkninger er udskilt i en søjle for sig selv i tabellerne. Ved beregningen af disse virkninger forudsættes en del af den indkomst, som skabes ved den direkte og indirekte aktivitet anvendt til forbrug. Når denne forbrugsefterspørgsel retter sig mod regionalt produceret konsumentvarer skabes yderligere aktivitet, som igen bevirker, at der skabes indkomst, som så anvendes til forbrug etc. Resultatet af denne proces kan beregnes og er her anført under inducerede virkninger for de fire målvariable.

Der er gennemført 10 dybdeinterviews med virksomheder, som har væsentlig betydning for aktiviteterne på Skagen Havn og er med til at tegne havnens profil.

FREMGANGSMÅDE OG METODE

GEMBA Seafood Consulting A/S har i samarbejde med Skagen Havn indsamlet data fra virksomheder med aktiviteter på og ved havnen. Dette omfatter virksomheder, som er placeret på og ved Skagen Havn og andre væsentlige leverandører og modtagere af havnens services længere inde i havnens opland.

Den anvendte analysemodel viser på et videnskabeligt og objektivt grundlag de direkte, indirekte og inducerede økonomiske og beskæftigelsesmæssige effekter af havnens erhvervsaktivitet. Modellen måler dermed havnens beskæftigelsesmæssige tyngde og økonomiske betydning i form af beskæftigelse, omsætning, indkomstdannelse og skattevirkning for oplandet, dvs. Frederikshavn Kommune og dele af Vendsyssel.

Analysen kombinerer fire forskellige analysemetoder:

- Desk-research vedrørende Skagen Havns profil.
- Dataindsamling vha. spørgeskemaer angående virksomheders beskæftigelse, omsætning mv.
- Beregninger som danner grundlag for vurdering af beskæftigelses- og værdieffekten af Skagen Havns betydning for oplandet.
- Interview med havnerelaterede virksomheder som danner grundlag for en erhvervsprofil af Skagen Havn.

I analysen er der indsamlet data fra 73 havnerelaterede virksomheder, som er identificeret i et samarbejde med Skagen Havn. Yderligere er der gennemført 10 dybdeinterviews med virksomheder, som har væsentlig betydning for aktiviteterne på Skagen Havn og er med til at tegne havnens profil.

Erhvervsanalysen i 2015 er baseret på data, der beskriver antal ansatte og omsætning i virksomhederne i 2014 og forventninger ved udgangen af 2015. Beregningerne af effekterne fra 2015-data er baseret på modellen udviklet af Syddansk Universitet (SDU) og beregnet af GEMBA Seafood Consulting.

Nærværende erhvervsanalyse tegner et øjebliksbillede af havnens nutidige profil, men giver også et billede af udviklingen siden erhvervsanalysen fra 2008. Sammenkoblingen af analyserne for 2008 og 2015 giver dermed et grundlag for at beskrive udviklingen siden 2008 samt de fremadrettede tendenser på Skagen Havn.

PROFIL AF ERHVERVSKLYNGE SKAGEN HAVN

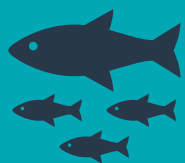
Erhvervsklynge Skagen Havns værdikæder er skitseret i figur 1, efterfølgende beskrevet og enkelte virksomheder fra hver værdikæde er skildret. Værdikæder betragtes i denne forbindelse, som økonomisk forbundne led, der er samlet om bestemte økonomiske aktiviteter.

Skagen Havn blev etableret i 1907 og er domineret af fiskeriet som grundlag for havnens udvikling.

I dag er Skagen Havn samlingspunkt for flere forskellige aktiviteter, der i et tæt sammenspil med hinanden udgør en nuanceret erhvervsøkonomisk mosaik, i kombinationen mellem moderne fiskerihavn og moderne erhvervshavn.

SKAGEN HAVN

VÆRDIKÆDER: Skagen Havns erhvervsstruktur illustreret gennem fire værdikæder

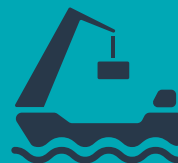
FISKERI

Forarbejdning
Forædling
Fiskeauktion

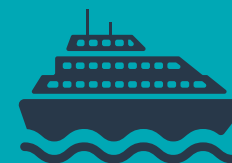
MARITIM SERVICE

Værft
Reparationer
Shipping

GODS/BUNKERING

Stevedore
Oplagring
Bunkerterminal

KRYDSTOGT

Turisme
Lystbåde
Oplevelsesøkonomi

VÆRDIKÆDE:

FISKERI

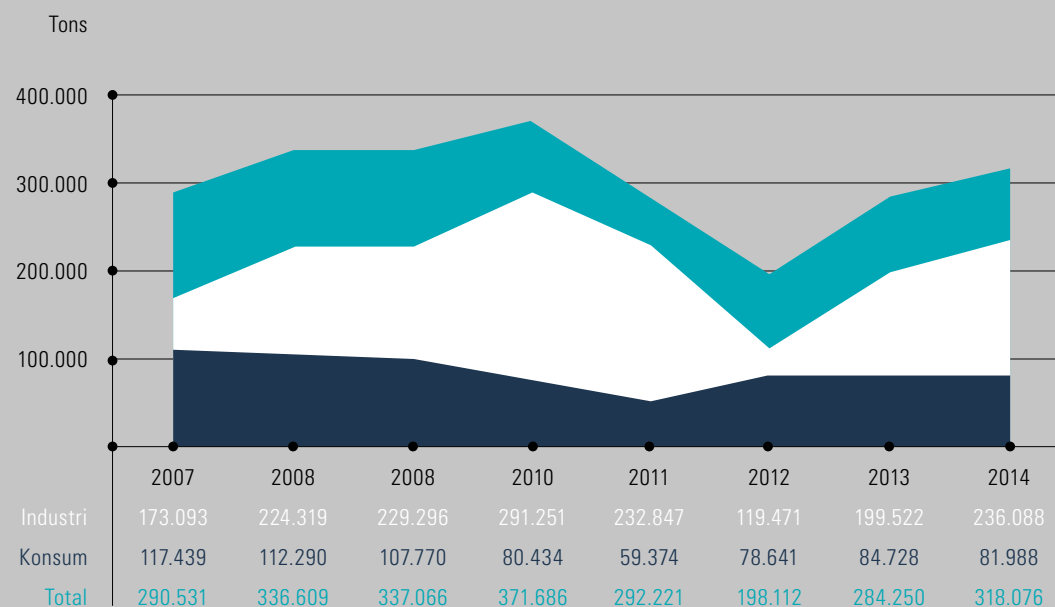

I 2014 er Skagen Havn, målt på værdi og mængde, landets største fiskerihavn med knap 320.000 tons til en samlet værdi af ca. 755 mio. kr.

VÆRDIKÆDE: FISKERI

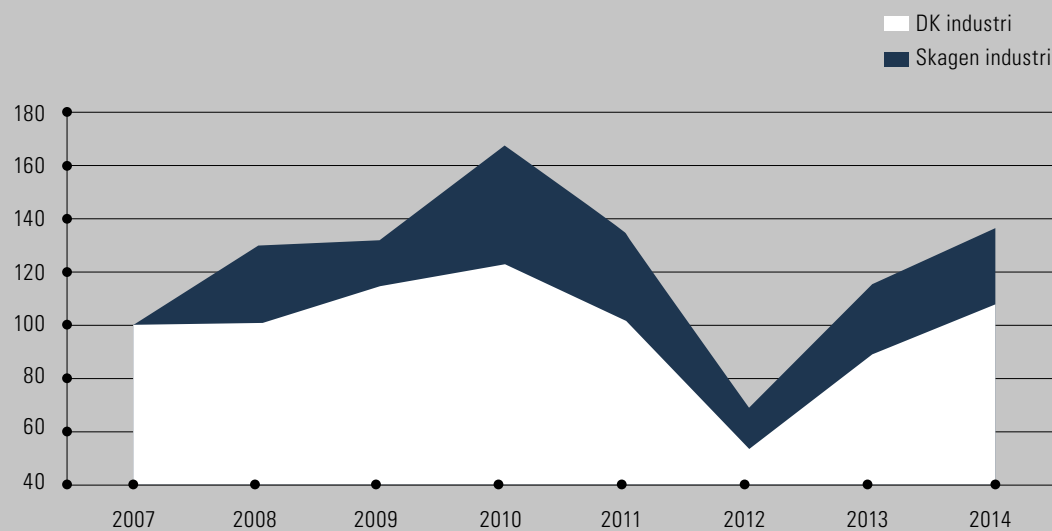
Skagen Havn er startet og udviklet med fiskeri og forarbejdning som omdrejningspunkt, og denne aktivitet er stadig dominerende for havnen. I 2014 er Skagen Havn, målt på værdi og mængde, landets største fiskerihavn med knap 320.000 tons til en samlet værdi af ca. 755 mio. kr. Figur 2 viser Skagen Havns udvikling i landinger (mængde) fra 2007 til 2014 fordelt på anvendelse.

Figur 2: Landinger i tons på Skagen Havn fra 2007 til 2014 og fordelt på anvendelse (konsum/industri) samt total.

Figur 2 viser at konsumfiskeriet generelt gennem perioden har oplevet en negativ tendens med et opsving fra 2011 til 2013. Industrifiskeriet har i samme periode oplevet en del udsving med en opadgående tendens fra 2007 til 2010 efterfulgt af to år med en negativ udvikling og fra 2013 til 2014, en stærk positiv udvikling.

Figur 3: Den indekserede udvikling af industrilandinger (2007=100) på Skagen Havn og Danmark total.

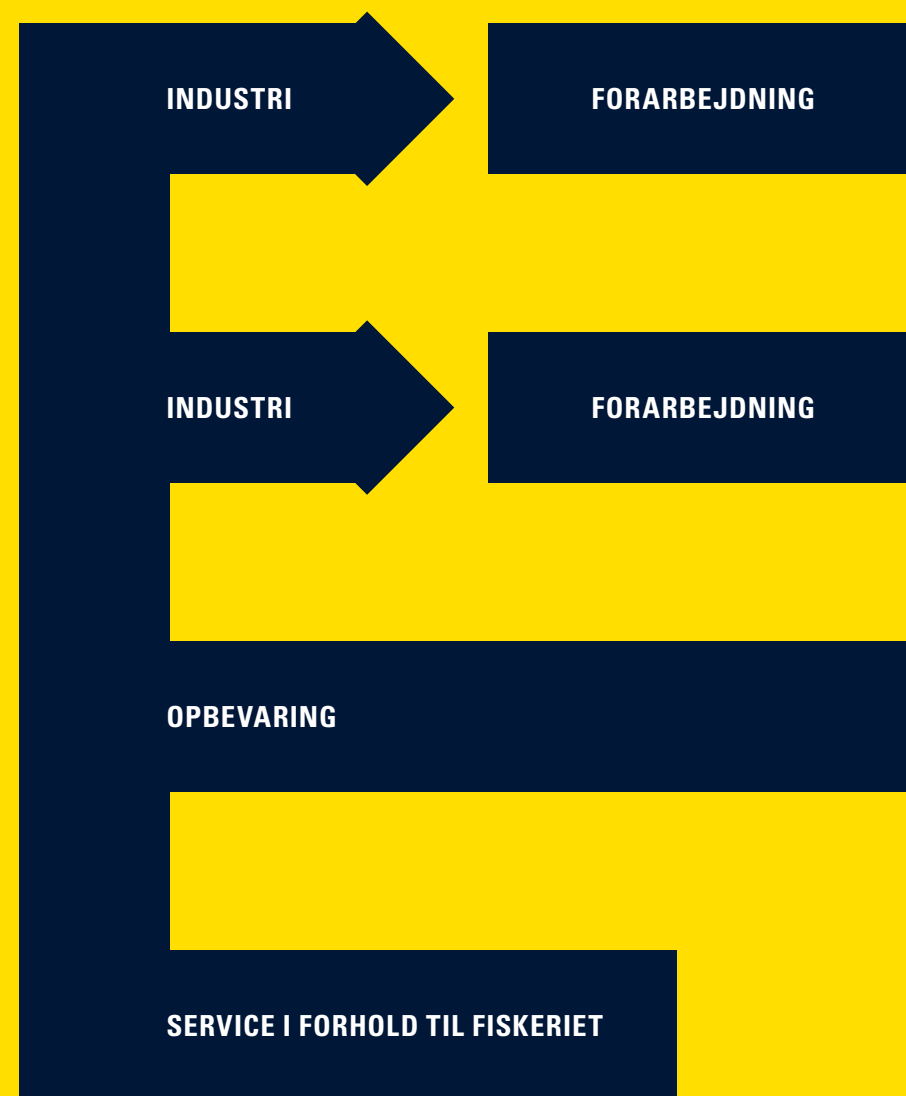

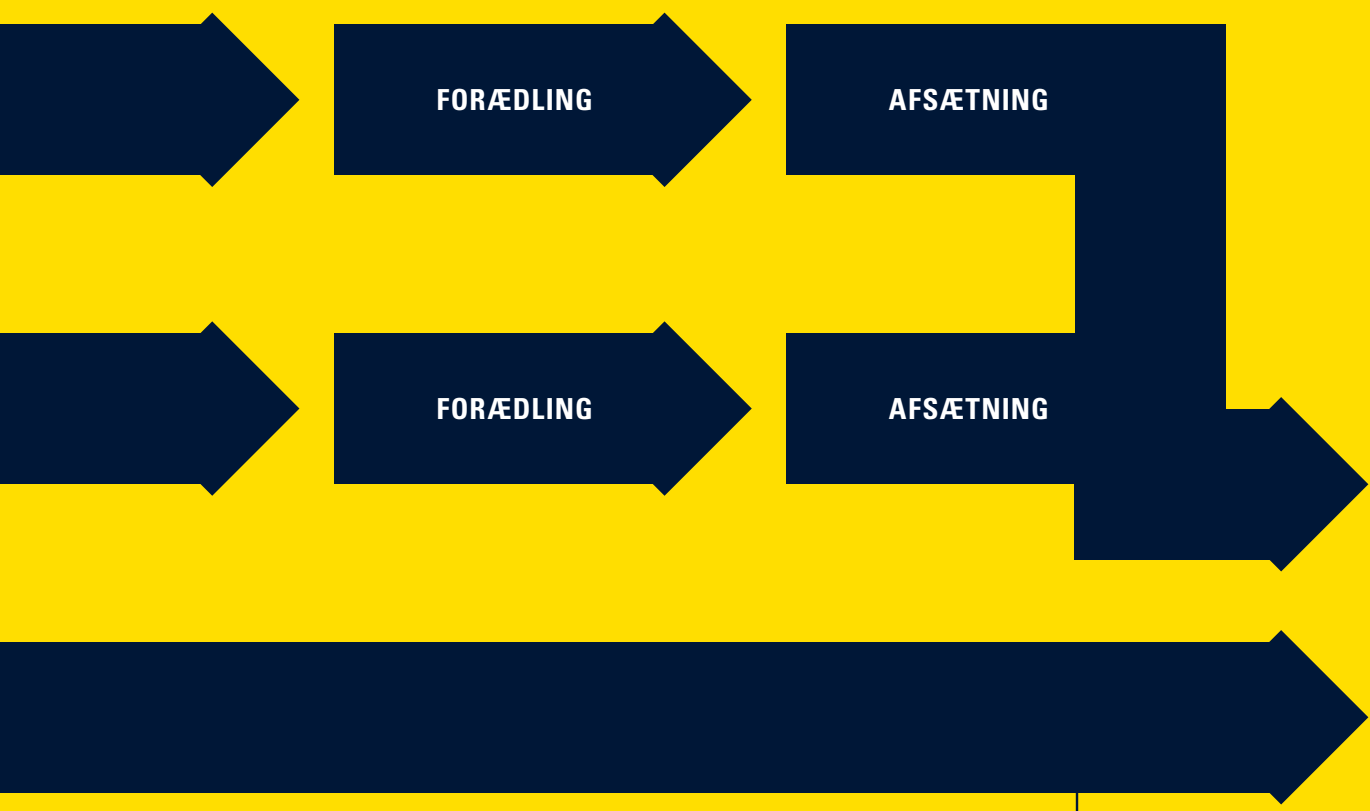
I figur 3 ses den indekserede udvikling (2007=100) i industrilandinger på Skagen Havn i forhold til resten af Danmark.

Figur 3 viser at udviklingen i industrilandinger på Skagen Havn gennem hele perioden har ligget over den samlede danske udvikling. Fra 2007 til 2014 er industrilandinger på Skagen Havn således steget med ca. 36 procentpoint, mens den i samme periode steg med ca. 6 procentpoint på nationalt plan. Det store fokus på fiskeri på Skagen Havn viser sig ikke kun i forhold til store landinger, men også ved tilstedeværelsen af flere led indenfor fiskeri og forarbejdningsværdikæden.

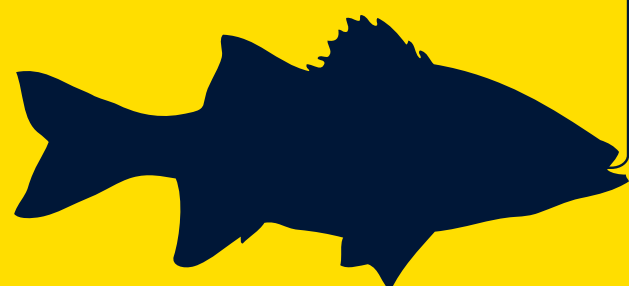
VÆRDIKÆDE: FISKERI

Figur 4 viser en skematisk skildring af fiskeri-værdikæden på Skagen Havn. Figuren viser, at Skagen Havn er repræsenteret med en dækning af alle led i værdikæden fra landing over forarbejdning til afsætning og transport. Yderligere er også en stærk industri omkring service tilstede på havnen.

TRANSPORT AF FISK

VÆRDIKÆDE: FISKERI

Tre af de toneangivende virksomheder indenfor værdikæden på Skagen Havn er FF Skagen, Skagerak Pelagic og den forholdsvis nye virksomhed PrimeOcean.

FF Skagen er blandt verdens førende producenter af fiskemel og olie og er den eneste aftager af de store mængder industrifisk over Skagen Havn.

På trods af den store volumen, der udgøres af industri-landingerne, er konsumledet på Skagen Havn stærkt repræsenteret. Flere virksomheder på havnen og i havnens opland forarbejder og forædler fisk, der landes på havnen. Erhvervs klimaet på havnen har dog også tiltrukket virksomheden Prime Ocean, der hovedsageligt baserer sin produktion på forædling af norsk laks.

Skagerak Pelagic er en af Europas førende producenter af sild- og makrelprodukter til konsummarkederne i Europa og Asien.

FF SKAGEN er en af verdens førende producenter af fiskeolie og fiskemel. FF Skagen har i mere end 50 år haft operation på Skagen Havn, hvor de har indgået som et betydeligt led i havnens udvikling af værdikæden for pelagisk industrifiskeri. I 2014 indgik Hanstholm Fiskemelsfabrik A/S som datterselskab i FF Skagen A/S.

PRIME OCEAN etableredes på Skagen Havn i 2009, i begyndelsen udelukkende med handel for øje, men begyndte hurtigt en produktion af forædling af opdrættet laks, hovedsageligt fra Norge.

Hver uge bliver 200 tons opdrættede laks transporteret til Prime Ocean på Skagen Havn, hvor fisken forædles og videredistribueres til Europa, Asien og Nordamerika. Prime Ocean er således et forholdsvist nyt led i Skagen Havns konsumkæde.

SKAGERAK PELAGIC er en central aktør i fiskeriets værdikæde på Skagen Havn. Med en produktionskapacitet på over 125.000 tons sild er Skagerak Pelagic den største aftager af konsumfisk til forarbejdning og forædling på Skagen Havn.

Skagen Havn har årligt anløb af ca. 6.000 fiskeskibe og 650 fragtskibe samt et stort antal lystbåde i alle størrelser.

VÆRDIKÆDE:

MARITIM SERVICE

VÆRDIKÆDE: MARITIM SERVICE

Den stærke værdikæde inden for fiskerierhvervet har dannet grobund for en stærk maritim serviceværdikæde, som også leverer ydelser til andre maritime fartøjer som fragtskibe, færger og offshore supply-skibe.

Flere af Skagen Havns virksomheder er gået sammen i et samlet serviceteam for at kunne levere en samlet "one-stop shop" serviceløsning. Det betyder, at en klynge af havnens service og håndværksvirksomheder i samlet flok kan løse alle de vedligeholdelses- og nybygningsopgaver, der kommer til havnen.

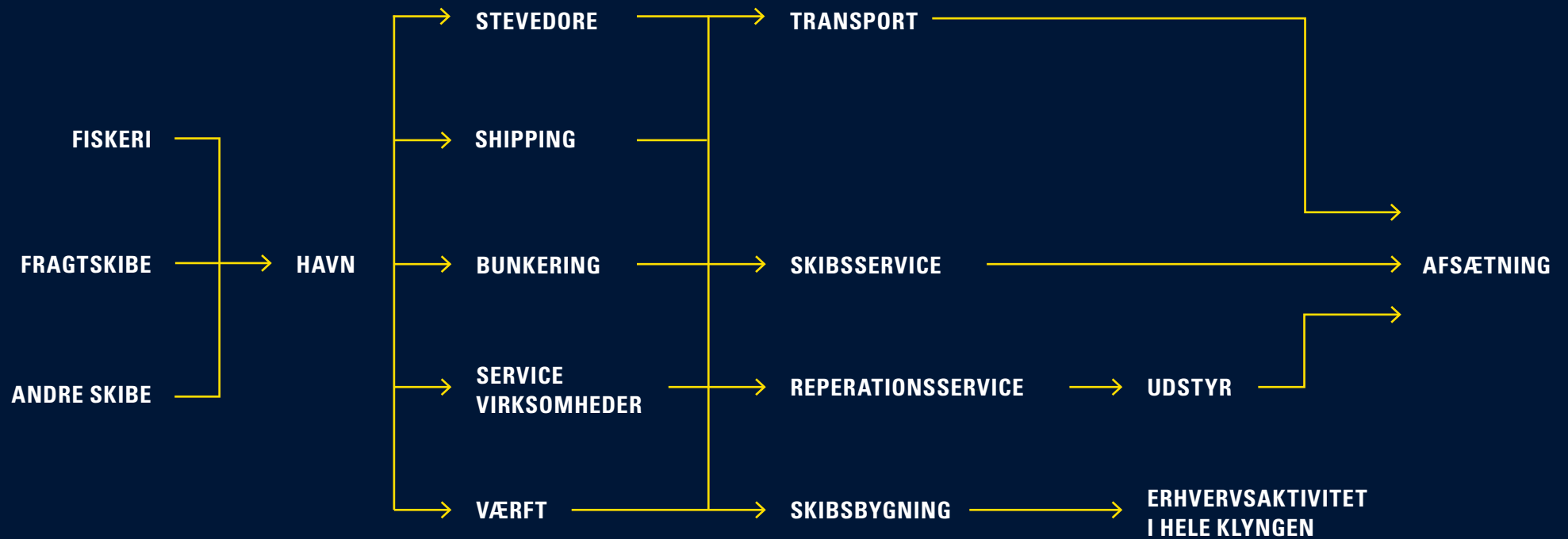
Skagen Havn har årligt anløb af ca. 6.000 fiskeskibe og 650 fragtskibe samt et stort antal lystbåde i alle størrelser. Derudover ligger et stort antal skibe for anker på reden ud for Skagen i længere eller kortere perioder. Det betyder, at der er en stor efterspørgsel på reparations- og serviceopgaver, både på skibe der anløber havnen som på de fartøjer, der ligger på reden.

Med en vanddybde på op til 11 meter, stærke værftskompetencer, en tørdok og mulighed for anløb af skibe på 300 meter+ er kapaciteten for den maritime service stærkt repræsenteret på Skagen Havn.

Figur 5: Forretningsområde – Maritim services værdikæde.

Værdikæden for maritime service er skitseret i figur 5, hvor det fremgår, at havnens virksomheder er repræsenteret i samtlige led af værdikæden.

VÆRDIKÆDE: MARITIM SERVICE

Servicevirksomhederne på Skagen Havn dækker et bredt område, og i nedenstående er tre fremtrædende virksomheder beskrevet.

Inden for maritim elinstallation har Elcor, det tidligere Elektromarine, udviklet sig til en førende leverandør til den maritime og offshore branche.

Blandt de mere fiskerispecifikke servicevirksomheder er trawlproducenten Cosmos Trawl fremhævet.

Som en af Skagen Havns største private arbejdspladser har Karstensens Skibsværft en væsentlig betydning for mange skagboer og vendelboer. Yderligere er værftets store aktiviteter med til at skabe yderligere aktivitet til flere andre virksomheder på havnen og i havnens opland.

ELCOR er en af Skandinaviens førende leverandør og installatører af effekt- og styretavler til det maritime erhverv.

Elcor, der tidligere var Elektromarine A/S, har længe været en del af den maritime servicekompetence via rådgivning, design og levering af komplette løsninger for generatorer, koblingsudstyr, alarmsystemer, kontrol og automatisering. Disse kompetencer er med til, at gøre Skagen Havn unik som servicehavn.

COSMOS TRAWL kan trække sine aktiviteter på Skagen Havn helt tilbage til 1879, men blev ved en fusion i 1989 til den virksomhed, vi kender i dag. Cosmos trawl er således en af landets ældste og mest anerkendte net- og trawlbindere. På Skagen Havn producerer Cosmos Trawl snurrevod, trawl, vod, not, net samt opdrætsbure til akvakulturproduktion. Cosmos Trawl leverer produkter til lokale fiskere i Skagen, til en stor kundekreds i Skandinavien, og til kunder på det globale marked herunder Sydamerika, Sydøstasien og Fjernøsten.

KARSTENSENS SKIBSVÆRFT A/S blev etableret i 1917 og har siden da leveret over 400 nybygninger, herunder flest fiskefartøjer både til pelagisk og konsumfiskeri, men det er også blevet til produktion af færger, fartøjer til Søværnet, og offshore supply-skibe. Karstensens Skibsværft A/S har således stor kompetence og erfaring med installation, vedligeholdelse og reparation af alle slags skibe. Det er især kernekompetencen inden for nybygning af de fleste skibstyper, op til 135 meter, der har gjort Karstensens Skibsværft til et førende skibsværft.

I 2015 fusionerede Karstensens Skibsværft med Danish Yachts. Fusionen styrker værftets kompetencer og sikrer en stærk struktur omkring nybyg, reparation og service på Skagen Havn.

VÆRDIKÆDE:

GODS, TRANSPORT OG LAGER/FROST

Skagen Havns erhvervsstruktur rummer også virksomheder inden for transport, opbevaring og handel med gods.

Tabel 1: Oversigt over Skagen Havns godstyper i 2014

Godstype - Volumen (1.000 tons)

MINERALSKE OLIEPRODUKTER

FLYDENDE BULK I ØVRIGT

41

FODERSTOFFER

50

STEN, SAND OG GRUS

20

ANDET

2

TOTAL

VÆRDIKÆDE: GODS, TRANSPORT OG LAGER/FROST

Skagen Havns erhvervsstruktur rummer også virksomheder inden for transport, opbevaring og handel med gods. Den nuværende godsomsætning på Skagen Havn består næsten udelukkende af foderstoffer og mineralske olieprodukter fra industrifiskproduktionen og kunne i 2014 opgøres til 165.000 tons.

Tabel 1 viser en oversigt over de fire væsentlige godstyper der håndteredes over Skagen Havns kajer i 2014.

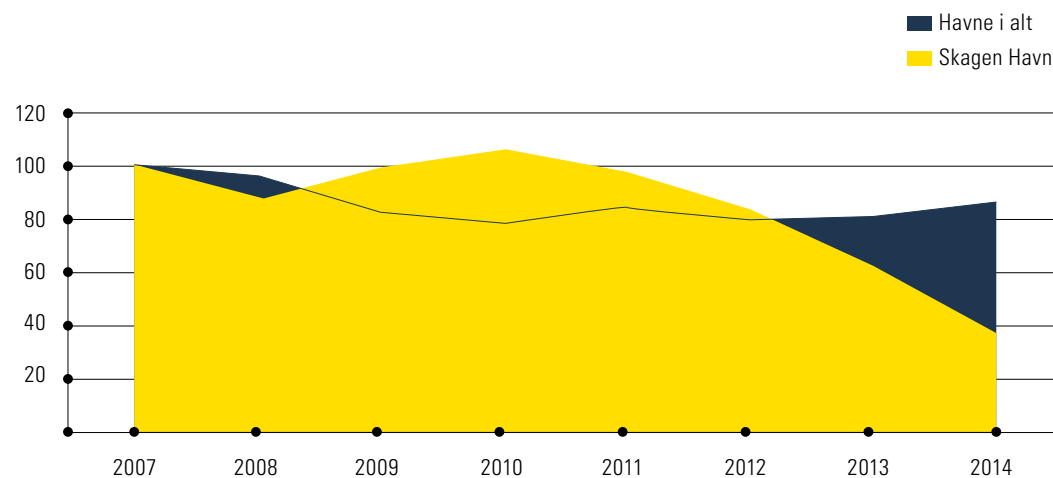
165

VÆRDIKÆDE: GODS, TRANSPORT OG LAGER/FROST

Med en stor omsætning af mineralske olieprodukter og flydende bulk er mere end halvdelen af Skagen Havns godsomsætning baseret på højværdiprodukter, der indgår i, eller kommer fra produktion på Skagen Havn.

Figur 6 viser den indekserede godsudvikling på Skagen Havn sammenholdt med den samlede udvikling på samtlige danske havne.

Figur 6: Den indekserede udvikling (2007=100) i godsomsætning over Skagen Havn og samtlige danske havne i perioden fra 2007 til 2014.

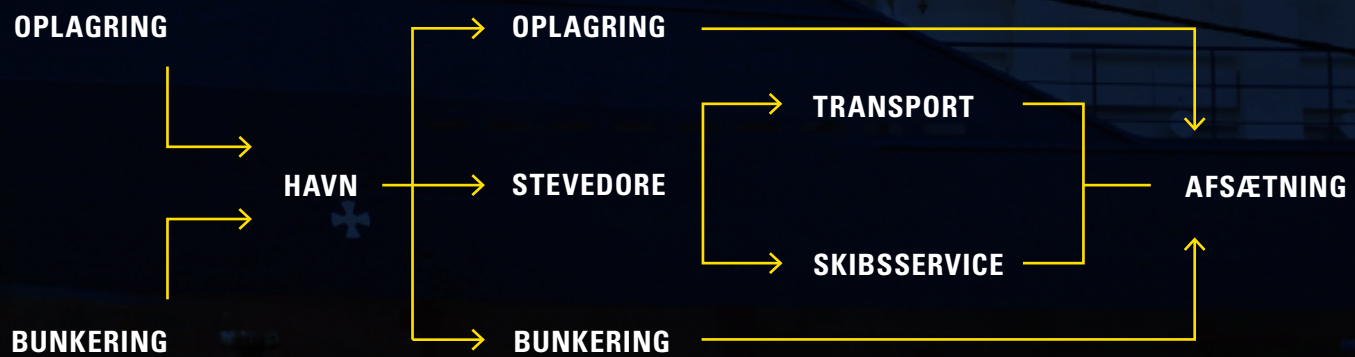

Kilde: Danmarks Statistik

Som det fremgår af figur 6 har Skagen Havn gennem perioden oplevet en mere negativ tendens end gennemsnittet for samtlige danske havne. Fra 2015 vil den nye olieterminal på Skagen Havn være i operation, og med den nye volumen i import/eksport af brændstof/olie vil denne udvikling vende i løbet af 2016.

Idet store mængder af Skagen Havns godsomsætning er baseret på produktion til og fra havnens virksomheder, er der også inden for godshåndtering en værdikæde, hvor alle led er til stede. Figur 7 viser værdikæden for godshåndtering på Skagen Havn.

Figur 7: Forretningsområde – Gods værdikæde.

VÆRDIKÆDE: GODS, TRANSPORT OG LAGER/FROST

En af Skagen Havns godsoperatører med en lang historie på Skagen Havn er Saga Shipping. Saga Shipping har formået at udvikle sig med de opgaver, der er til stede på og ud fra Skagen Havn.

SAGA SHIPPING A/S har haft aktivitet på Skagen Havn siden 1972. Placeringen i forhold til skibsfarten har medført, at Saga Shippings forretningskoncept har udviklet sig til også at servicere fartøjer, der ligger på reden.

Saga Shipping tilbyder en række skibsservices, såsom stevedoring, logistik, lagerhotel, lods og supply service. Yderligere fungerer Saga Shipping også som agent på flere af de krydstogtskibe, der anløber Skagen Havn.

I forbindelse med Skagen Havns udvikling af olie-håndtering, både inden for slopolie og bunkering, har det været muligt at tiltrække en ny virksomhed.

I løbet af efteråret 2015 blev en ny olieterminal på Skagen Havn færdigbygget, og der er indgået en aftale med virksomheden Monjasa om driften.

MONJASA A/S Operation begyndte i slutningen af 2015.

Monjasa A/S er en ny virksomhed på Skagen Havn, der ligesom Saga Shipping ønsker at bruge Skagen Havns unikke placering i deres forretningskoncept – Bunkring.

Monjasa her påbegyndt driften i slutningen af 2015 og forventer at levere mere end 300.000 tons olie hvert år fra den nye bunkerterminal i den sydøstlige del af havnen.

I løbet af efteråret 2015 blev en **ny olieterminal** på Skagen Havn færdigbygget, og der er indgået en aftale med virksomheden Monjasa om driften.

VÆRDIKÆDE:

KRYDSTOGT/ OPLEVELSESOEKONOMI

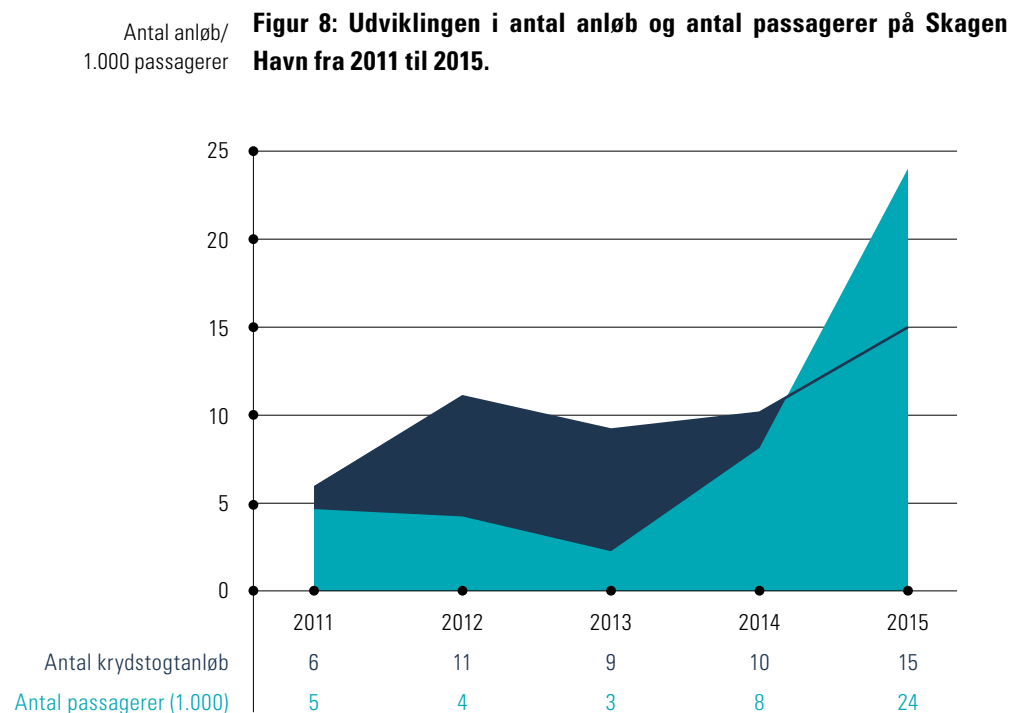

VÆRDIKÆDE: KRYDSTOGT/OPLEVELSESØKONOMI

For rigtig mange mennesker er Skagen synonym med turisme og oplevelser, og havnen giver med mange caféer og restauranter også mulighed for, at de mange besøgende får en god oplevelse.

Skagen modtager både mange turister fra land-siden via lystbådehavnen og passagerer med krydstogtskibe. Den seneste havneudvidelse med en 450 meter kaj med 11 meters dybde betyder, at havnen er i stand til at modtage nogle af verdens største krydstogtskibe. Samtidig er den eksisterende krydstogtskaj blevet udvidet, og interessen for Skagen som krydstogtdestination er øget. Samtidig med det øgede antal anløb til havnen, er skibene blevet større og dermed medbringer de flere turister.

Figur 8 viser udviklingen i antal anløb til Skagen Havn og antal passagerer i tusinder i perioden fra 2011 til 2015.

Som det fremgår af figur 8 har Skagen Havn oplevet en særdeles positiv udvikling i antal anløb og passagerer i den skitserede periode. Foreløbigt er 16 cruiseanløb anmeldt til 2016 sæsonen, men der er flere aftaler på vej.

Figur 8 viser også, at skibene der anløber Skagen havn er blevet større, og mens der i 2011 i gennemsnit var ca. 750 passagerer pr. anløb er dette antal mere end fordoblet til knap 1.600 passagerer pr. anløb i 2015.

Kilde: Skagen Havn og Cruise Baltic

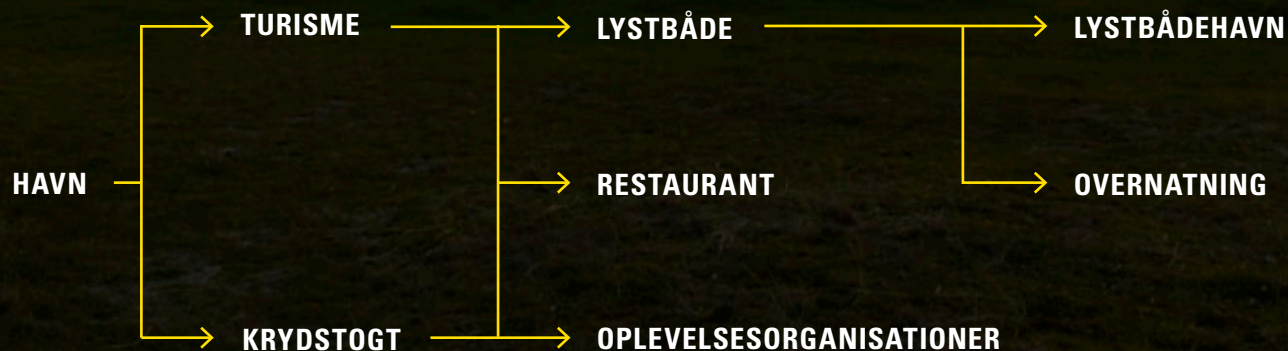
Foruden anløbsindtægter til havnen, bruger hver krydstogtgæst i gennemsnit ca. 5-600 kr. i Skagen by per besøg. Med ca. 22.000 besøgende i 2015 har krydstogtanløbene dermed medbragt et øget forbrug på mere end 14 mio. kr. til Skagen by.

Den lange tradition for turisme i Skagen og på Skagen Havn betyder, at der er oparbejdet stærke kompetencer på området. Med udvidelsen af krydstogt forretningsområdet var Skagens forretningsliv og turismebranche klar til at imødekomme behovene fra de nye turister. Det betyder, at Skagen by besidder samtlige led i værdikæden omkring turisme og krydstogt.

Figur 9 skitserer sammenhængen i værdikæden, som varetages både af virksomheder og organisationer på Skagen Havn og i Skagen by.

Figur 9: Forretningsområde – Krydstogt/oplevelsesøkonomi værdikæde.

Turismeområdet er således et væsentligt element i at skabe og fastholde et stærkt bindeled mellem by og havn.

ØKONOMISKE EFFEKTER FRA SKAGEN HAVN

Erhvervsanalysen giver et billede af de effekter, der skabes på baggrund af aktiviteterne på Skagen Havn. Aktiviteterne opgøres i antal arbejdspladser (årsværk), virksomhedernes omsætning og indkomstdannelse samt skatteværdien af erhvervsaktiviteterne, der udgår fra Skagen Havn.

Af tabel 2 fremgår det, at der skabes 1.588 direkte årsværk på havnen. Inklusiv de indirekte og inducerede effekter danner Skagen Havns aktiviteter grundlag for 2.627 årsværk.

Tabel 2: Beskæftigelse (årsværk) relateret til erhvervsaktiviteterne på Skagen Havn.

Beskæftigelse - Årsværk	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	1.588		1.588
Indirekte	619		619
Inducerede		419	419
Total	2.207	419	2.627

I 2013 kunne den samlede beskæftigelse i Frederikshavn Kommune opgøres til 22.300 årsværk. Det vil, at beskæftigelsen der skabes på baggrund af aktiviteterne på Skagen Havn svarer til ca. 12 % af den totale beskæftigelse i kommune.

Tabel 3 viser, at den direkte omsætning fra virksomhedernes aktiviteter på Skagen Havn kan opgøres til mere end 3 mia. kr. Inklusiv de indirekte og inducerede skabes der en omsætning blandt virksomhederne på 4.3 mia. kr.

Tabel 3: Omsætning i mio. kr. relateret til erhvervsaktiviteterne på Skagen Havn.

Omsætning – Mio. kr.	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	3.176		3.176
Indirekte	718		718
Inducerede		436	436
Total	3.894	436	4.331

Med hensyn til den samlede indkomstdannelse blandt de inkluderede virksomheder fremgår det af tabel 4, at havnen danner ramme for en tilvækst på 1,4 mia. kr.

Tabel 4: Indkomstdannelse, mio. kr. relateret til erhvervsaktiviteterne på Skagen Havn.

Beskæftigelse - Årsværk	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	858		858
Indirekte	316		316
Inducerede		254	254
Total	1.174	254	1.428

Erhvervsaktiviteterne på og omkring Skagen Havn har også en effekt på det kommunale skattegrundlag. I tabel 5 fremgår det, at der samlet dannes en skattevirkning på 391 mio. kr. fra aktiviteterne på Skagen Havn.

Tabel 5: Skattevirkning, mio. kr. relateret til erhvervsaktiviteterne på Skagen Havn.

Omsætning – Mio. kr.	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	223		223
Indirekte	90		90
Inducerede		79	79
Total	313	79	391

I 2014 dannedes der ca. 2,3 mia. kr. i skatteindtægter til Frederikshavn Kommune. Det svarer dermed til, at skattevirkningen på 391 mio. kr. der dannes på baggrund af aktiviteterne på Skagen Havn, udgør ca. 17 % af den samlede skat til kommunen.

SKAGEN HAVNS UDVIKLING

2008 – 2015

Skagen Havn fik i 2008 udført en erhvervsanalyse, og det er dermed muligt at sammenholde resultaterne fra denne tidligere analyse med resultaterne baseret på tal fra 2014. Tabel 6 sammenholder udviklingen af de fire faktorer: beskæftigelse, omsætning, indkomstdannelse og skattevirkning.

Tabel 6: Hovedresultaterne fra opgørelsen i 2008 og 2015, samt den procentvise forskel.

	2008	2015	Forskel i procent
Beskæftigelse (årsværk)	2.342	2.627	+ 12
Omsætning (mio. kr.)	2.957	4.331	+ 46
Indkomstdannelse (mio. kr.)	998	1.428	+ 43
Skattevirkning (mio. kr.)	275	391	+ 42

Siden analysen i 2008 er den totale beskæftigelse i erhvervsstrukturen omkring Skagen Havn steget med 285 årsværk, en stigning på 12 %. Omsætningen, indkomstdannelse og skattevirkningen blandt virksomhederne er steget med mellem 42 % og 46 %.

Den relativt set højere forøgelse af omsætning og indkomstdannelse i forhold til beskæftigelse betyder, at hver medarbejder er mere produktiv end tidligere. I 2008 omsatte hvert årsværk for ca. 1,3 mio. kr., mens hvert årsværk i 2014 omsætter for ca. 1,6 mio. kr.

Forholdet mellem den direkte og totale beskæftigelse giver et billede af, hvor stor lokal betydning (economic impact) en havn har på sit opland-, dette forhold betegnes med en multiplikatorvirkning. En høj multiplikatorvirkning betyder således, at de havnebaserede virksomheder har et større samarbejde med lokale underleverandører af service og produktionsydelser.

Det samme forhold kan også anskues på omsætningen, som dermed er et udtryk for, hvor meget en krone i omsætning på havnen skaber i omsætning i lokal samfundet. I tabel 7 fremgår multiplikatorvirkningerne for beskæftigelsen og for omsætningen samt for udviklingen mellem de to analyser.

Tabel 7: Forholdet mellem direkte og total beskæftigelse og direkte og total omsætning i 2008 og 2014.

	2008	2015	Total
Beskæftigelse	0,58	0,60	858
Omsætning	0,65	0,73	316
Inducerede		254	254
Total	1.174	254	1.428

Tabel 7 viser, at forholdet mellem den direkte og totale beskæftigelse stort set er uændret gennem perioden. Det vil sige, at den direkte havnerelaterede beskæftigelse på Skagen Havn i forhold til omkringliggende områder/samfund har samme effekt som i 2008. Det er et udtryk for, at erhvervsstrukturen og dermed erhvervstyper er stabil.

Hver gennemsnitlig krone der omsættes for på Skagen Havn medbragte i 2008 en ekstra omsætning i havnens opland på ca. 0,65 kr. — i 2015 er dette steget til ca. 0,73 kr.

HOVEDRESULTATER

Resultaterne viser, at virksomhederne på Skagen Havn har en beskæftigelsesmæssig effekt på 2.627 årsværk og en samlet omsætning på 4.331 mio. kr. Dette skaber en indkomstdannelse på 1.428 mio. kr. og en samlet skattevirkning på 391 mio. kr.

Tabel 8 viser resultaterne fra erhvervsanalysen beregnet på 2014-data.

Tabel 8: Beskæftigelse, omsætning, indkomstdannelse og skattevirkning af aktiviteterne på Skagen Havn, 2014.

Beskæftigelse - Årsværk	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	1.588		1.588
Indirekte	619		619
Inducerede		419	419
Total	2.207	419	2.627

Omsætning – Mio. kr.	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	3.176		3.176
Indirekte	718		718
Inducerede		436	436
Total	3.894	436	4.331

Indkomstdannelse – Mio. kr.	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	858		858
Indirekte	316		316
Inducerede		254	254
Total	1.174	254	1.428

Skattevirkning – Mio. kr.	Havnens aktivitet	Husholdningers forbrug	Total
Direkte	223		223
Indirekte	90		90
Inducerede		79	79
Total	313	79	391

Kilde: SDU/GEMBA Seafood Consulting

TABELMATERIALE SKAGEN HAVN

Tabel 9: Samlede landinger i Skagen Havn fordelt på hjemmehørende og udefrakommende fartøjer, 2014 .

Skagen Havn	Værdi (mio.kr)	Mængde (tons)
Landet af hjemmehørende fartøjer	145	54.100
Landet af udefrakommende danske fartøjer	201	60.777
Landet af udenlandske fartøjer	408	202.876
Samlede landinger til Skagen Havn	754	317.753

Tabel 10: Landinger i Skagen Havn fordelt på arter, 2014.

Landinger fordelt på art	Værdi (mio.kr)	Mængde (tons)
Sild	326	103.712
Brisling	84	48.945
Tobis	74	51.570
Jomfruummer	52	795
Dybvandsreje	22	1.149
Blåhvilling	126	91.278
Anden fisk	71	20.304
Total	755	317.753

Skagen Havn
Havnevagtvej 30
Postbox 140
DK-9990 Skagen
www.skagenhavn.dk

SKAGEN HAVN